

Kropholms Pold - Herregård eller borg

J. Raben : Sønderjydsk Månedsskrift 1932 side 40.

Syd for gårdejer Ernst Jørgensens gård i Notmark ligger "Kropholms maj". Her skal efter folkemunde have ligget en herregård eller borg.

Johs. v. Schrøder skriver i sin "Topographie des Herzogtums Schleswig" (1837) side 501:

Kropholm, en tidligere herregård på øen Als i nærheden af kirkebyen Notmark. Denne gård som en ridder ved navn Krop har bygget og som var omgivet af grave, skal have stået på den del af marken, som nu tilhører degnen. Man finder endnu mursten i marken, jorden.

Den fugtige lavning omkring Kropholms pold er måske en levning af voldgraven, der findes også endnu (1928) mange munkestensbrokker på stedet.

I ældre tider førte en fodsti fra Almsted over Kropholm til Rødkilde ved Notmarkskov. Den er aldrig blevet meget brugt, vel også af den grund, at det spøgte på Kropholm. Folk, som kom denne vej om aftenen, fortalte at de ofte havde mødt et hovedløst fæl på "E pold o Kropholm," og det kunde manganen gang være ret nærgående. Det var ikke morsomt at træffe fællet, og man kan godt forstå, at vejen blev så lidt benyttet.

"Pas o få Kropholms fæl!" var før et almindeligt mundheld i Notmark og Almsted.

Kropholm

Ved Almsted ligger der en eng et tydeligt voldsted, og man har her gravet mange mursten op. Engen kaldes endnu Kropholm, og ifølge gamle bøger skal der en gang have været en borg af dette navn. man kender ellers intet til denne borgs historie.

Noteringer om Notmark fra ældre tid.

Chr. Knudsen 14 . 5

"Knopholm" en junkergård lå i nærheden af Notmark. Denne gård, som en ridder ved navn Krop har ejet var omgivet af en grav. Den skal have stået på den del af bymarken, som senere tilhørte degnen. Man finder endnu murbrokker i jorden her.

En ny mulighed om hvor den gamle borg "Kropholm" har ligget.

Herom fortsætter Hans Nissen Terp.

Alligevel blev der for en halv snes år siden tvivl om borgens beliggenhed. Da blev der ved en ejendom på Degnebjerg i Notmark foretaget en ret stor udgravning. Der blev fundet brokker af mursten, og på bunden af udgravningen fandt man et meget akkurat og plant gulv, lagt af gamle mursten. Daværende vejmand Anders Knudsen, Hundslev, som deltog i arbejdet, har berettet om dette fund, som kunne tyde på en førtids bygning på stedet, og interesserede i egnsforskning mener, at borgen snarere har ligget her. En gammel historiker Johannes von Schrøder, synes også nærmest at pege på dette sted, som det gamle Kropholms beliggenhed. 1837 skrev han i sin "Topographie des Herzogt. Schleswigs". Kropholm, en tidligere herregård på øen Als i nærheden af kirkebyen Notmark - denne gård som en ridder ved navn Krop har bygget og som var omgivet af grave, skal have ligget på den del af marken, som tilhører degnen. Junkergården er der endnu, omendt ganske fornyet. Kornladen og de gamle utidssvarende stalde er nedrevet og stuehuset moderniseret - og ikke til at kende fra billedet anno 1897. Men om det gamle Kropholm er der stadig nogen tvivl. Måske har der mellem borgen mellem Almsted og Notmark og bygningen på Degnebjerg været et tilhørsforhold, hvorom fortiden ikke har givet nogen forklaring.

Artiklen var ledsaget af et interessant billede af Junkergården taget i året 1897. Folkene på gården står på gårdspladsen foran stuehuset som det tog sig ud ved den tid. En stor del af den grundmurede facade er dækket af vinranker. Personerne på billedet er foruden gårdmandsfamilien Jørgen Nissen Terp, hustruen Ingeborg og sønnen (treårige søn) Hans og hunden Scheik, gårdens forkarl Hans Iversen og pigen Trine, som siden blev ægtepar og naboen Hans Eriksen med hustruen Cathrine og deres datter Anne Marie.

TOPOGRAPHIE

o
d e s

Herzogthums Schleswig,

o
v o n

Johannes v. Schröder,
Capitain im Regimente Schleswig.

Mit einer Tabelle und Beilagen.

E r s t e r T h e i l.

N — A.

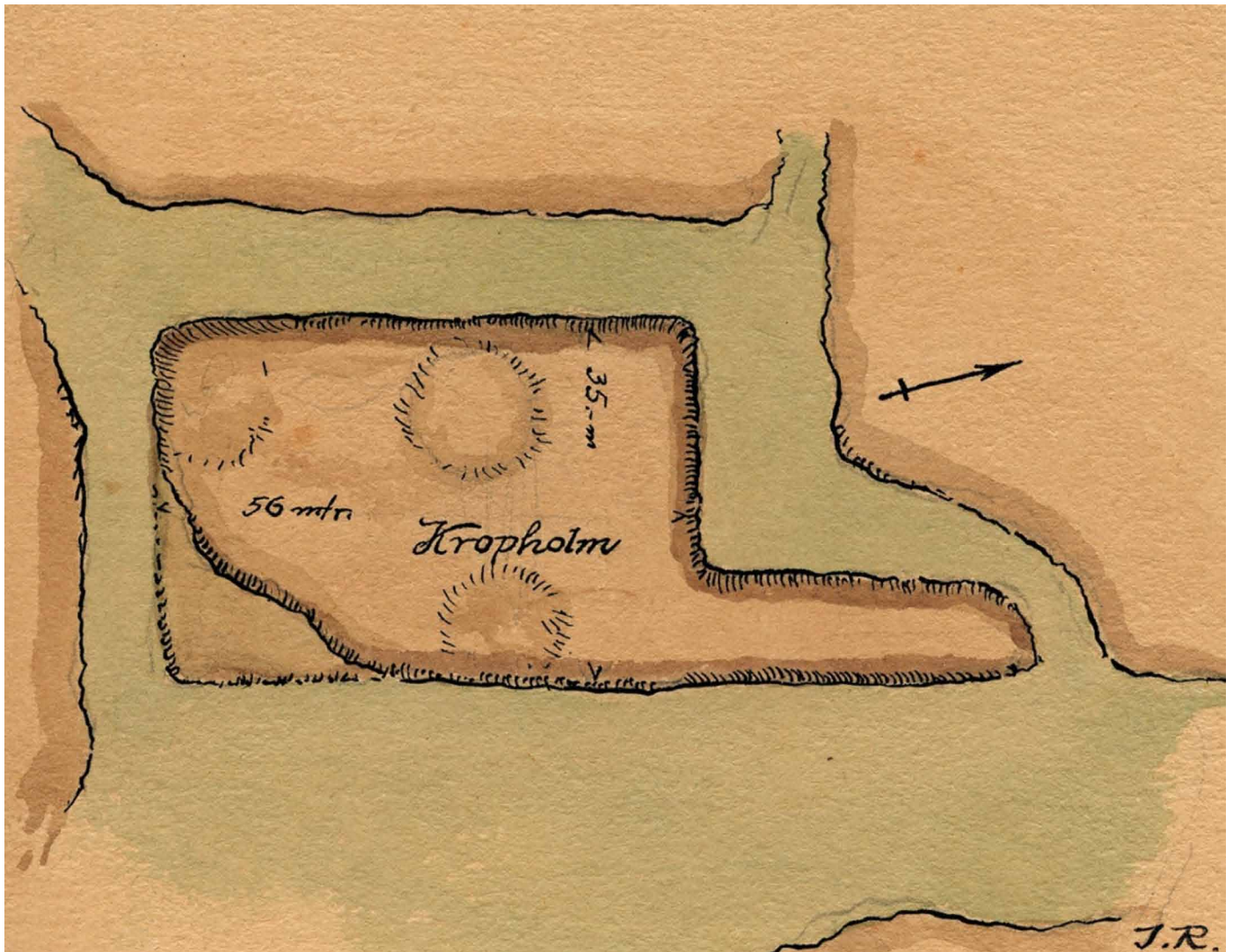

S c h l e s w i g.

Gedruckt und verlegt im Königl. Taubstummen-Institut,

1 8 3 7.

Kropholm, ein ehemaliger Edelhof auf der Insel Alsén, in der Nähe des Kirchdorfs Notmark; dieser Hof, den ein Ritter Namens Krop erbauet hat, und der mit Gräben umgeben war, soll auf dem Theil der dortigen Feldmark gestanden haben, welche jetzt dem Küster zugehört. Man findet noch große Mauersteine in der Erde.

Tegning af: Jens Raben